

Joi, 9 iunie 2016

P8_TA(2016)0275

Tadjikistan – situația prizonierilor de conștiință

Rezoluția Parlamentului European din 9 iunie 2016 referitoare la Tadjikistan: situația prizonierilor de conștiință (2016/2754(RSP))

(2018/C 086/17)

Parlamentul European,

- având în vedere articolele 7, 8 și 9 din Declarația universală a drepturilor omului,
- având în vedere Rezoluția sa din 17 septembrie 2009 referitoare la încheierea unui acord de parteneriat și cooperare între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Tadjikistan, pe de altă parte ⁽¹⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 15 decembrie 2011 referitoare la stadiul punerii în aplicare a Strategiei Uniunii Europene pentru Asia Centrală ⁽²⁾,
- având în vedere concluziile Consiliului din 22 iunie 2015 privind Strategia UE pentru Asia Centrală,
- având în vedere Rezoluția sa din 13 aprilie 2016 referitoare la implementarea și revizuirea Strategiei UE privind Asia Centrală ⁽³⁾,
- având în vedere declarația UE din 18 februarie 2016 adresată în cadrul reuniunii Organizației pentru securitate și cooperare în Europa referitoare la procedurile penale demarate în Tadjikistan împotriva Partidului Renașterii Islamului din Tadjikistan (IRPT),
- având în vedere concluziile vizitei efectuate în Tadjikistan de Reprezentantul special al UE pentru Asia Centrală din 18 septembrie 2015,
- având în vedere declarația Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 3 iunie 2016 referitoare la condamnarea la închisoare pe viață a vicepreședinților Partidului Renașterii Islamului de către Curtea Supremă din Tadjikistan,
- având în vedere observațiile preliminare ale Raportorului special al ONU pentru dreptul la libertate de opinie și de exprimare din 9 martie 2016 exprimate la finalul vizitei sale în Tadjikistan,
- având în vedere recomandările din Evaluarea periodică universală privind Tadjikistanul enunțate în cadrul celei de-a 25-a sesiuni a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului din 6 mai 2016,
- având în vedere dialogurile anuale dintre UE și Tadjikistan privind drepturile omului,
- având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 1966, care garantează libertatea de exprimare, libertatea de întrunire, dreptul la respectarea vieții personale, private și familiale al persoanelor și dreptul la egalitate și interzicerea discriminării în exercitarea acestor drepturi,
- având în vedere Conferința regională privind prevenirea torturii din perioada 27-29 mai 2014 și Conferința regională privind rolul societății în prevenirea torturii din 31 mai – 2 iunie 2016,

⁽¹⁾ JO C 224 E, 19.8.2010, p. 12.

⁽²⁾ JO C 168 E, 14.6.2013, p. 91.

⁽³⁾ Texte adoptate, P8_TA(2016)0121.

Joi, 9 iunie 2016

- având în vedere planul de acțiune al Tadjikistanului din august 2013 privind aplicarea recomandărilor Comisiei împotriva torturii,
  - având în vedere articolul 135 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât, la 17 septembrie 2009, Parlamentul European și-a dat aprobarea cu privire la încheierea unui acord de parteneriat și cooperare (APC) între Comunitatea Europeană și Republica Tadjikistan; întrucât APC a fost semnat în 2004 și a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2010; întrucât în special la articolul 2 se menționează că respectarea principiilor democratice și a drepturilor fundamentale și a drepturilor omului [...] stau la baza politicilor interne și externe ale părților și constituie un element esențial al prezentului acord;
- B. întrucât, din 1992, cooperarea dintre UE și Tadjikistan s-a extins într-o gamă largă de domenii, inclusiv drepturile omului și democrația, baza propriu-zisă a oricărui parteneriat;
- C. întrucât UE este foarte interesată de accelerarea cooperării politice, economice și în materie de securitate, precum și de dezvoltarea durabilă și cooperarea pentru pace cu regiunea din Asia Centrală prin intermediul unei relații solide și deschise între UE și Tadjikistan, bazate pe statul de drept, democrație și drepturile omului;
- D. întrucât cunoscutul om de afaceri și critic al guvernului Abubakr Azizkhodzhaev este reținut din februarie 2016 după ce și-a exprimat îngrijorarea cu privire la practicile comerciale corupte; întrucât acesta a fost condamnat în temeiul articolului 189 din Codul penal al Tadjikistanului pentru instigare la ură națională, rasială, regională și religioasă;
- E. întrucât membrii opoziției politice din Tadjikistan au fost vizați în mod sistematic; întrucât, în septembrie 2015, Partidul Renașterii Islamului din Tadjikistan (IRPT) a fost interzis după ce s-a stabilit o legătură între acesta și o lovitură de stat eșuată la începutul lunii respective și condusă de un general, Abdukhalim Nazarzoda, care a fost ucis împreună cu 37 de susținători ai săi; întrucât autoritățile au arestat deja aproximativ 200 de membri IRPT;
- F. întrucât, în februarie 2016, Curtea Supremă a început audierile împotriva a 13 membri ai consiliului politic al IRPT, precum și a patru alte persoane care au legătură cu acest partid, care fuseseră condamnați pentru fapte penale „extremiste” din cauza presupusei implicări a acestora în atacurile din septembrie 2015; întrucât mulți membri ai IRPT au fost arestați și fac obiectul unor proceduri penale fără a avea garanția unui proces echitabil; întrucât Zaid Saidov, om de afaceri și membru marcant al opoziției, a fost condamnat la 29 de ani de închisoare ca rezultat al urmării penale legate de faptul că a candidat la alegerile prezidențiale din noiembrie 2013; întrucât Umarali Kuvatov a fost ucis la Istanbul în martie 2015, iar un alt activist, Maksud Ibragimov, a fost înjunghiat și răpit în Rusia înainte de a fi trimis înapoi în Tadjikistan și condamnat în iulie 2015 la 17 ani de închisoare;
- G. întrucât, la 2 iunie 2016, Curtea Supremă din Dushanbe i-a condamnat pe Mahmadali Hayit și Saidumar Hussaini, vicepreședinți al partidului interzis IRPT, la închisoare pe viață, fiind acuzați că s-au aflat în spatele încercării de lovitură de stat din 2015; întrucât 11 membri IRPT a fost condamnați la închisoare; întrucât trei membri de familie ai președintelui IRPT, Muhiddin Kabiri, au fost închiși pentru că nu au raportat o faptă penală nemenționată; întrucât acțiunile în justiție nu au fost transparente și au încălcat drepturile acuzaților la un proces echitabil;
- H. întrucât mai mulți avocați care au solicitat să fie avocați ai apărării pentru acuzații IRPT au primit amenințări cu moartea și au fost arestați, reținuți și trimiși la închisoare; întrucât arestările lui Buzurgmehr Yorov, Nodira Dodajanova, Nuriddin Mahkamov, Shukhrat Kudratov și Firuz și Daler Tabarov sunt motive de mare îngrijorare în legătură cu respectarea standardelor internaționale privind independența avocaților, procesele desfășurate cu ușile închise și accesul limitat la reprezentare legală; întrucât au fost reținuți, hărțuiți și intimidați și o serie de jurnaliști; întrucât libertatea de exprimare, accesul la mijloacele de informare și pluralismul politic și ideologic, inclusiv în domeniul religiei, trebuie să fie recunoscute în conformitate cu constituția Tadjikistanului;

Joi, 9 iunie 2016

- I. întrucât Legea privind „Advokatura” din 2015 prevede o recertificare completă a baroului de avocați ai apărării și introduce o serie de restricții privind persoanele care pot practica avocatura și poate, prin urmare, duce la o posibilă afectare a independenței activității avocaților;
- J. întrucât modificările recente aduse Legii privind asociațiile publice, care a intrat în vigoare în 2015, împiedică funcționarea societății civile prin impunerea obligației de a face publice sursele de finanțare ale ONG-urilor;
- K. întrucât delegația Parlamentului European de observare a alegerilor parlamentare din Tadjikistan din 2 martie 2015 a subliniat o serie de deficiențe importante;
- L. întrucât presa, site-urile internet, platformele de socializare și furnizorii de internet din Tadjikistan își desfășoară activitatea într-un mediu restrictiv, în care autocenzura este larg răspândită; întrucât guvernul folosește acte legislative și reglementări restrictive pentru a opri relațiile independente și blochează în mod frecvent mijloacele de comunicare online și platformele de socializare;
- M. întrucât, în raportul prezentat în februarie 2015, în încheierea misiunii sale din februarie 2014 în Tadjikistan, Raportorul special al ONU privind tortura și alte pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante și-a exprimat îngrijorarea cu privire la cazurile repetate de tortură, rele tratamente, precum și impunitate;
- N. întrucât indicele corupției în Tadjikistan este clasificat în continuare ca fiind îngrijorător de ridicat;
- O. întrucât Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO) este un instrument financiar important, care vizează sprijinirea statului de drept, a bunei guvernante și a drepturilor omului în țară și în regiune;
- P. întrucât, la 22 mai 2016, în Tadjikistan, a avut loc un referendum privind modificări constituționale care să îi permită președintelui în exercițiu, Emomali Rahmon, să candideze la alegeri pentru un număr nelimitat de mandate,
  1. solicită eliberarea tuturor celor aflați în detenție ca urmare a unor acuzații motivate politic, printre aceștia numărându-se Abubakr Azizkhodzhaev, Zaid Saidov, Maksud Ibragimov, vicepreședinții IRPT Mahmatali Hayit și Saidumar Hussaini și alți 11 membri ai IRPT;
  2. solicită autorităților tadjice să anuleze condamnările avocaților și apărătorilor, printre care se numără Buzurgmehr Yorov, Nodira Dodajanova, Nuriddin Mahkamov, Shukhrat Kudratov și Firuz și Daler Tabarov, și să îi elibereze;
  3. subliniază importanța relațiilor dintre UE și Tadjikistan și a consolidării cooperării în toate domeniile; subliniază că UE este interesată să aibă o relație durabilă cu Tadjikistanul, care să ia forma unei cooperări politice și economice; subliniază că relațiile politice și economice cu UE sunt profund legate de împărtășirea valorilor legate de respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum prevede acordul de parteneriat și cooperare;
  4. este deosebit de îngrijorat cu privire la arestarea și detenția avocaților specializați în drepturile omului, a membrilor opoziției politice și a familiilor acestora, la restricțiile privind libertatea mass-mediei, a internetului și a comunicațiilor mobile, precum și la limitarea libertății practicilor religioase;
  5. îndeamnă autoritățile tadjice să le garanteze avocaților apărării și personalităților politice procese echitabile, deschise și transparente, asigurând măsuri de protecție și garanții procedurale în conformitate cu obligațiile internaționale ale Tadjikistanului și să autorizeze reînceperea de către organizațiile internaționale a anchetei privind toate încălcările drepturilor omului și ale demnității umane semnificate; solicită ca toți cei aflați în închisoare sau în detenție să aibă acces la servicii juridice independente și să aibă dreptul de a-și vedea familiile în mod regulat; reamintește că orice sentință pronunțată trebuie justificată cu dovezi clare, care să motiveze acuzațiile în materie penală formulate împotriva acuzatului;
  6. invită guvernul tadjic să le permită grupurilor opoziției să își desfășoare activitatea în mod liber și să-și exercite libertatea de întrunire, de asociere, de exprimare și de religie în conformitate cu legislația internațională în materie de drepturile omului și cu Constituția Tadjikistanului;

Joi, 9 iunie 2016

7. subliniază că combaterea legitimă a terorismului și a extremismului violent nu ar trebui folosită ca pretext pentru interzicerea activităților opoziției, pentru limitarea libertății de exprimare sau pentru limitarea independenței sistemului judiciar; reamintește necesitatea de a garanta tuturor cetățenilor tadjici libertățile fundamentale și apărarea statului de drept;
  8. solicită parlamentului tadjic să țină seama de punctele de vedere ale mijloacelor de informare independente și ale societății civile la examinarea amendamentelor propuse la Legea privind mass-media, care vizează acordarea licențelor pentru mass-media; invită autoritățile tadjice să nu mai blocheze site-urile online de știri;
  9. invită autoritățile tadjice să respecte dreptul internațional, în special în ceea ce privește Legea privind asociațiile publice și Legea privind barourile și practicarea profesiei juridice; invită guvernul tadjic să se asigure că toți avocații, inclusiv cei care apără activiștii pentru drepturile omului, membrii IRPT, victime ale actelor de tortură și clienți acuzați de extremism, își pot desfășura activitatea în mod liber, fără a se teme de amenințări sau hărțuiri;
  10. salută o serie de măsuri pozitive luate de guvernul tadjic, cum ar fi dezincriminarea calomniei și insultei în 2012 și solicită punerea în aplicare corespunzătoare a Codului penal al țării; salută semnarea actului legislativ de modificare a Codului de procedură penală (CPP) și a Legii privind procedurile și condițiile de detenție a persoanelor suspectate, acuzate și inculpate și invită autoritățile tadjice să garanteze punerea în aplicare fără întârziere a dispozițiilor legislative în cauză;
  11. salută dialogul anual UE-Tadjikistan privind drepturile omului, care ar trebui să țină cont și de conținutul prezentei rezoluții; subliniază importanța unor dialoguri privind drepturile omului eficace și orientate spre rezultate între UE și autoritățile tadjice ca instrumente menite să faciliteze detensionarea situației politice din țară și lansarea unor reforme cuprinzătoare;
  12. solicită UE și, în special, Serviciului European de Acțiune Externă să monitorizeze îndeaproape respectarea statului de drept în Tadjikistan, în special a dreptului la asociere și a dreptului de a forma partide politice, în contextul viitoarelor alegeri parlamentare din 2020, să le semnaleze autorităților tadjice eventuale preocupări, dacă este necesar, să ofere asistență și să prezinte rapoarte Parlamentului cu regularitate; invită delegația UE la Dușanbe să continue să joace un rol activ;
  13. încurajează autoritățile tadjice să asigure luarea unor măsuri adecvate ca urmare a recomandărilor evaluării periodice universale și punerea în aplicare a acestora din urmă;
  14. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la utilizarea pe scară largă a torturii și îndeamnă guvernul tadjic să pună în aplicare planul de acțiune din august 2013 privind aplicarea recomandărilor Comisiei împotriva torturii;
  15. ia act de concluziile misiunii de observare a alegerilor parlamentare din Tadjikistan de la 1 martie 2015, organizată de Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa; potrivit acestora, alegerile „s-au desfășurat într-un spațiu politic limitat și nu au oferit condiții echitabile candidaților”; invită autoritățile tadjice să ia măsuri în timp util în ceea ce privește toate recomandările menționate în concluziile în cauză;
  16. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Serviciului European de Acțiune Externă, Consiliului, Comisiei, Reprezentantului Special al UE pentru drepturile omului, Reprezentantului Special al UE pentru Asia Centrală, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, Guvernului Tadjikistanului și Președintelui Tadjikistanului, Emomali Rahmon.
-